

EDUSKUNNAN VASTAUS 7/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maatalouden tukien toimeenpanosta, laiksi Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle sekä laeiksi eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta

Asia

Hallitus on vuoden 2012 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laiksi maatalouden tukien toimeenpanosta, laiksi Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle sekä laeiksi eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta (HE 156/2012 vp).

Valiokuntakäsittely

Maa- ja metsätalousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (MmVM 10/2012 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lausumat:

1. Eduskunta edellyttää, että viljelylohkojen hyväksytyn pinta-alan muuttumisesta

tukihakemusten käsittelyn aikana tai sen jälkeen aiheutuvien epäoikeudenmukaisien seuraamusten estämiseksi Suomi ajaa EU:n maatalousuudistuksessa tukihakemusten esitetyille (digitoiduille) viljelylohkotiedoille virallista asemaa hallinnon hyväksymänä pinta-alana.

2. Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy kaikkiin mahdollisiin kansallisiin toimiin, jotta maataloustuottajien oikeusturva taataan pinta-alojen ajantasauksissa ja että tuottajien asema turvataan muutoinkin säännösten soveltamisessa.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

maatalouden tukien toimeenpanosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetussa laissa (/), jäljempänä *suorien tukien laki*, tarkoitettujen tukien, maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001), jäljempänä *kansallisten tukien laki*, tarkoitettujen tukien sekä luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetussa laissa (1440/2006), jäljempänä *linjan 2 -laki*, tarkoitettuja tukia koskevan asian toimeenpanoon. Linjan 2 -laissa tarkoitettuun tukeen liittyvien ohjelmien ja varojen hallinnointiin sovelletaan, mitä maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista annetussa laissa (532/2006) säädetään.

Tätä lakia sovelletaan myös satovahinkokorvausten ja poikkeuksellisista tulvista aiheutuneiden vahinkojen johdosta valtion varoista suoritettavien korvausten sekä maatilojen energiahallintapalveluihin myönnettävien tukien toimeenpanoon, jollei muualla toisin säädetä.

2 §

Lain soveltaminen Ahvenanmaan maakunnassa

Tätä lakia sovelletaan Ahvenanmaan maakunnassa suorien tukien laissa ja kansallisten tukien laissa tarkoitettujen tukien toimeenpanoon, jos asia kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) nojalla valtakunnan lainsäädäntövaltaan.

3 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Tätä lakia sovelletaan Euroopan unionin varoista rahoitettujen tukien toimeenpanoon, jollei Euroopan unionin lainsäädännöstä muuta johdu.

Jos 1 §:ssä mainituissa laeissa on tästä laista poikkeavia säännöksiä, niitä sovelletaan tämän lain asemesta.

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *rahoitusasetuksella* yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 1290/2005;

2) *maksajavirastoasetuksella* neuvoston asetuksen (EY) N:o 1290/2005 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten hyväksymisen sekä maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tilien tarkastamisen ja hyväksymisen osalta annettua komission asetusta (EY) N:o 885/2006;

3) *tilatukiasetuksella* yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (EY) N:o 1290/2005, (EY) N:o 247/2006, (EY) N:o 378/2007 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1782/2003 kumoamisesta annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 73/2009;

4) *soveltamisasetuksella* neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä mainitussa asetuksessa säädettyjen viljelijöiden suorien tukien järjestelmien mukaisten täydentävien ehtojen, tuen mukauttamisen ja yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä viinialalle säädetyn tukijärjestelmän mukaisten täydentävien ehtojen osalta annettua komission asetusta (EY) 1122/2009;

5) *osittain rahoitettujen tukien valvontaasetuksella* neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä maaseudun kehittämisen tukitoimenpiteitä koskevien tarkastusmenettelyjen ja täydentävien ehtojen täytäntöönpanon osalta annettua komission asetusta (EU) N:o 65/2011;

6) täydentävillä ehdoilla tilatukiasetuksen 4—6 artiklassa tarkoitettuja tuen myöntämisen ehtoja.

2 luku

Viranomaisten tehtävät ja toimivalta

5 §

Maa- ja metsätalousministeriö

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa yleisestä maatalouden tukihallinnon ohjauksesta ja kehittämisestä. Lisäksi ministeriö vastaa eri tukijärjestelmien ja Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman valmistelusta, varojen käytön suunnittelusta sekä tukiohjelman toteutumisen ja vaikutusten seurannasta.

6 §

Maaseutuvirasto

Maaseutuvirasto vastaa tukijärjestelmien ja Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman toimeenpanon suunnittelusta, toteutuksesta, kehittämisestä ja seurannasta sekä varojen käytön asianmukaisesta hallinnosta ja valvonnasta. Maaseutuvirasto ohjaa ja valvoo tukijärjestelmien toimeenpanoa sekä muita viranomaisia näiden hoitaessa rahoitusasetuksen 6 artiklan nojalla maksajaviraston vastuulle kuuluvia tehtäviä. Lisäksi Maaseutuvirasto vastaa tukeen liittyvien menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä, maksujen suorittamisesta sekä muista tukijärjestelmiin liittyvistä hallinnollisista tehtävistä.

Maaseutuvirasto tekee päätöksen kansallisten tukien lain 6 §:n 2 kohdassa tarkoitettusta kuljetusavustuksesta. Asian käsittelyyn Maaseutuvirastossa sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään.

Maaseutuvirasto toimii tilatukiasetuksen 20 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuna koordinaatioviranomaisena.

7 §

Elintarviketurvallisuusvirasto

Elintarviketurvallisuusvirasto ohjaa ja valvoo täydentävien ehtojen noudattamisen valvontaa kansanterveyden sekä eläinten ja kasvien terveyden ja eläinten hyvinvoinnin aloilla. Elintarviketurvallisuusvirasto suorittaa lisäksi muita täydentävien ehtojen valvontaan liittyviä tehtäviä siten kuin jäljempänä säädetään.

8 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen:

- 1) linjan 2 -lain 4 §:ssä tarkoitettua maatalouden ympäristötuen erityistuen ja ei-tuotannollisten investointien tuen myöntämisestä;
- 2) kansallisten tukien lain 6 §:ssä tarkoitettua puutarhatuotteiden sekä metsämarjojen ja -sienten varastoinnin tuen, kasvihuonetuotannon tuen, porotalouden tuen ja mehiläistalouden tuen myöntämisestä;
- 3) suorien tukien lain 17 §:ssä tarkoitettua tukioikeuksien myöntämisestä ja tukioikeuksien arvon uudelleen määrittelystä;
- 4) käyttämättömien tai perusteettomasti myönnettyjen tukioikeuksien luovuttamisesta;
- 5) suorien tukien lain 24 §:ssä tarkoitetuista uuhipalkkio-oikeuksista;
- 6) maatalousyrittäjien opintorahan myöntämisestä;
- 7) energiahallintapalveluihin myönnettävistä tuista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus suorittaa lisäksi tukien ja täydentävien ehtojen valvontaa siten kuin jäljempänä säädetään.

9 §

Aluehallintovirasto

Aluehallintovirasto suorittaa täydentävien ehtojen valvontaa siten kuin jäljempänä säädetään.

10 §

Ahvenanmaan valtionvirasto

Ahvenanmaan valtionvirasto tekee Ahvenanmaan maakunnassa päätöksen:

1) kansallisten tukien lain 6 §:ssä tarkoitetun puutarhatuotteiden varastoinnin tuen, kasvihuonetuotannon tuen ja mehiläistalouden tuen myöntämisestä;

2) suorien tukien lain 17 §:ssä tarkoitetusta tukioikeuksien myöntämisestä ja tukioikeuksien arvon uudelleen määrittelystä;

3) käyttämättömien tai perusteettomasti myönnettyjen tukioikeuksien luovuttamisesta;

4) suorien tukien lain 24 §:ssä tarkoitetuista uuhipalkkio-oikeuksista.

Ahvenanmaan valtionvirasto suorittaa lisäksi tukien ja täydentävien ehtojen valvontaa Ahvenanmaan maakunnassa siten kuin jäljempänä säädetään.

11 §

Kunta

Kunta tekee päätöksen:

1) suorien tukien lain 3 §:ssä tarkoitetun tuen ja palkkion myöntämisestä;

2) suorien tukien lain 14 §:ssä tarkoitetun tukioikeuden siirtämisestä;

3) suorien tukien lain 25 §:ssä tarkoitetun tuen myöntämisestä;

4) kansallisten tukien lain 6 §:ssä tarkoitetun tuen myöntämisestä, jollei toimivalta kuulu tämän lain 6 §:n 2 momentin mukaan Maaseutuvirastolle tai 8 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle taikka 10 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan Ahvenanmaan valtionvirastolle;

5) kansallisten tukien lain 10 b §:ssä tarkoitetun kotieläintilan hehtaarituen enimmäisalan ja 10 f §:ssä tarkoitetun sika- ja siipikarjatalou-

den tuotannosta irrotetun tuen viitemäärän siirtämisestä ja jakamisesta;

6) linjan 2 -lain 4 §:ssä tarkoitetun tuen myöntämisestä, jollei toimivalta kuulu tämän lain 8 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Mitä tässä laissa säädetään kunnasta, koskee myös kuntayhtymää ja maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa annetussa laissa (210/2010) tarkoitettua yhteistoiminta-aluetta.

12 §

Viranomaisen alueellinen toimivalta

Toimivaltainen on se 8—10 §:ssä tarkoitettu viranomainen, jonka toimialueella maatilatalouskeskus sijaitsee. Jos maatilalla ei ole talouskeskusta, toimivaltainen on se viranomainen, jonka toimialueella pääosa maatilalla pelloista sijaitsee.

Edellä 1 momentista poiketen toimivaltainen on se viranomainen, jonka toimialueella:

1) investointi toteutetaan, jos hakemus koskee ei-tuotannollista investointia;

2) sopimuksen kohteena oleva alue sijaitsee, jos maatalouden ympäristötuen erityistukisopimuksen hakija on linjan 2 -lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu rekisteröity yhdistys;

3) tuotteiden varasto sijaitsee, jos hakemus koskee metsämarjojen ja sienten varastointitukea;

4) mehiläistalouden harjoittajan toimintapiste sijaitsee, jos hakemus koskee mehiläistalouden tukea;

5) hakijan asuinpaikkakunta sijaitsee, jos hakemus koskee maatalousyrittäjien opintorahaa eikä hakija ole ryhtynyt harjoittamaan maataloutta.

Porotalouden tukea koskevassa asiassa toimivaltainen viranomainen on Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

3 luku

Tuen hakumenettely

13 §

Tuen hakeminen

Tukea koskeva hakemus on tehtävä Maaseutuviraston vahvistamalla lomakkeella. Hakemus on allekirjoitettava. Hakemukseen on liitettävä tuen myöntämisen edellytysten kannalta tarpeelliset selvitykset.

Tukea koskevaan ilmoitukseen sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään tukea koskevan hakemuksen muodosta, tarvittavista selvityksistä sekä hakemuksen toimittamisesta.

Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tuen hakemiseen tai ilmoitusten tekemiseen käytettävistä lomakkeista ja niiden liitteistä, muista tuen hakijalta tai saajalta edellytettävistä selvityksistä sekä hakemuksessa ilmoitettujen tietojen muuttamisen määräajasta.

14 §

Tuen hakeminen yhteisesti

Jos tukea koskeva hakemus koskee tilaa, jota hallitsee useampi kuin yksi luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö yhdessä, kaikkien tilan haltijoiden on allekirjoitettava hakemus. Tilan haltijat voivat kuitenkin valtuuttaa yhden luonnollisen henkilön allekirjoittamaan hakemuksen, ilmoittamaan hakemuksen käsittelemiseksi tarvittavat tiedot ja vastaanottamaan tukea koskevat asiakirjat viranomaisilta.

Tuenhakijat vastaavat yhteisvastuullisesti hakemuksesta ja siihen sisältyvien tietojen täydellisyydestä ja virheettömyydestä.

15 §

Hakemuksen toimittaminen ja vireilletulo

Tukea koskevan hakemuksen katsotaan tulleen vireille, kun se on saapunut toimivaltaiselle viranomaiselle. Postitse toimitettu, toimivaltaiselle viranomaiselle osoitettu tukea koskeva

hakemus tai siihen liittyvä asiakirja katsotaan kuitenkin määräajassa toimitetuksi, jos se on leimattu postissa viimeistään määräajan viimeisenä päivänä.

Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset tukea koskevan hakemuksen sekä muiden lomakkeiden ja selvitysten jättämisen määräajoista.

16 §

Tiedonantovelvollisuus

Tuenhakijan on annettava viranomaiselle tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksiä koskevat riittävät tiedot.

Tuenhakijan on viipymättä ilmoitettava kirjallisesti toimivaltaiselle viranomaiselle, jos tukea koskeva hakemus on virheellinen tai muuttunut virheelliseksi.

Tuenhakija on velvollinen ilmoittamaan sellaisesta olosuhteiden muutoksesta, joka saattaa vaikuttaa tuen määrään taikka aiheuttaa tuen takaisinperinnän tai maksamisen keskeyttämisen taikka tuen lakkauttamisen. Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään kymmenen työpäivän kuluessa siitä, kun hakija sai tiedon olosuhteen muutoksesta. Edellä tarkoitettulla tavalla ilmoitusvelvollinen on myös tuensaaaja tai tämän oikeudenomistaja.

17 §

Hakemuksen peruuttaminen

Tukea koskeva hakemus voidaan peruuttaa kokonaan tai osittain. Hakemuksen peruuttamisesta on ilmoitettava kirjallisesti toimivaltaiselle viranomaiselle.

Kansallisten tukien lain 25 §:ssä säädetään lisäksi mainitussa laissa tarkoitettua tukea koskevan hakemuksen peruuttamisesta.

18 §

Hakemuksen siirtäminen

Tukea koskeva hakemus voidaan kokonaan tai osittain siirtää maatilán uudelle haltijalle.

Hakemuksen siirrolle voidaan asettaa määräaika. Hakemuksen siirto on tehtävä kirjallisesti Maaseutuviraston tarkoitusta varten vahvistamalla lomakkeella.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä hakemuksen siirtämisessä noudatettavasta menettelystä. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä lomakkeista ja hakemuksen siirtoa koskevan selvityksen esitystavasta sekä määräajasta.

4 luku

Hakemuksen käsittely ja päätöksenteko

19 §

Tukea koskeva päätös

Automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tehty tukea koskeva päätös sekä asian käsittelyyn liittyvät asiakirjat voidaan allekirjoittaa koneellisesti.

Maaseutuvirasto voi antaa määräyksiä tukea koskevaan päätöksentekoon käytettävistä lomakkeista, maksuaineiston käsittelystä, maksutavoista ja maksujen kirjaamisesta tietojärjestelmään.

20 §

Oikaisu

Jos tuenhakija on saanut tukea vähemmän kuin tämän olisi pitänyt saada tai tuki on perusteettomasti kokonaan evätty, viranomainen voi päätöksen lainvoiman estämättä ja ilman eri hakemusta oikaista virheellisen päätöksen.

21 §

Tuelle maksettava korko

Jos tuenhakijalle myönnetään tukea tai myönnetyn tuen määrää korotetaan 20 §:ssä tarkoitettua oikaisun johdosta taikka tuenhakijalle maksetaan viranomaisen virheen johdosta maksamatta jäänyt tuki, oikaisun kohteena olevalle

tai maksamatta jääneen tuen määrälle maksetaan kiinteää kuuden prosentin vuotuista korkoa laskettuna siitä päivästä, jolloin oikaistava päätös oli tehty, oikaisupäätöksen tekopäivään saakka. Korkoa ei kuitenkaan makseta, jos oikaisun tarve on johtunut tuenhakijan toiminnasta.

Jos tuenhakijalle myönnetään muutoksenhaun johdosta tukea tai tuen määrää korotetaan, tälle määrälle voidaan maksaa kiinteää kuuden prosentin vuotuista korkoa laskettuna valituksenalaisen päätöksen tekopäivästä muutoksenhakuviranomaisen päätöksen tekopäivään saakka. Koron maksamisesta päättää muutoksenhakuviranomainen.

5 luku

Valvonta

22 §

Paikan päällä tehtävä valvonta ja valvonnan laajentaminen

Maaseutuvirasto valitsee otannalla eri tukijärjestelmien osalta tuenhakijat, joihin kohdistetaan paikan päällä tehtävä valvonta.

Maaseutuvirasto valitsee otannalla tilat täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten sekä ympäristöön liittyvien lakisääteisten hoitovaatimusten valvontaan. Elintarviketurvallisuusvirasto valitsee otannalla tilat valvontaan muiden täydentävien ehtojen osalta.

Jos tässä laissa tarkoitettua valvonnan tai muun valvonnan yhteydessä havaitaan tai valvonnan suorittavan viranomaisen tietoon tulee tässä laissa tarkoitettua tuen myöntämisen edellytyksiä tai täydentäviä ehtoja koskeva virhe tai laiminlyönti, valvonta on laajennettava tässä laissa tarkoitettua tukea tai täydentävää ehtoa koskevaksi valvonnaksi.

Jos viranomaisen tietoon muutoin tulee tuen myöntämisen edellytyksiä tai täydentäviä ehtoja koskeva virhe tai laiminlyönti tai viranomaisen muutoin pitää sitä tarpeellisena, viranomainen voi riippumatta 1 ja 2 momentissa tarkoitettua

otannan tuloksista tehdä tuenhakijaa koskevan tarkastuksen.

Jos 3 tai 4 momentissa tarkoitettussa tilanteessa virhe tai laiminlyönti tulee sellaisen viranomaisen tietoon, jolla ei ole toimivaltaa tehdä tuen tai täydentävien ehtojen valvontaa, asiasta on ilmoitettava toimivaltaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tai aluehallintovirastolle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä paikan päällä tehtävästä valvonnasta ja valvonnan laajentamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tukiehtojen valvonnasta soveltamisasetuksen ja osittain rahoitettujen tukien valvonta-asetuksen edellyttämässä laajuudessa sekä vähimmäistarkastusmäärästä, valvonnassa noudatettavasta menettelystä, perus- ja kasvulohkojen ulko- ja sisärajojen määrittämisestä ja mittausmenetelmästä, -tavasta ja -tarkkuudesta sekä mittapoikkeamasta.

23 §

Hallinnollinen valvonta ja ristiintarkastus

Kunnan, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Ahvenanmaan valtionviraston on tarkastettava tukihakemukseen sisältyvät tiedot.

Maaseutuvirasto tekee ristiintarkastukset tietojärjestelmissä oleviin tietoihin. Ristiintarkastuksilla verrataan tietojärjestelmissä olevia tietoja tukihakemuksella ilmoitettuihin tietoihin. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai Ahvenanmaan valtionvirasto tekee ristiintarkastuksessa valvottavaksi tulleiden tuenhakijoiden osalta tarpeelliset tarkastukset.

Jos pinta-alan perusteella maksettavaa tukea vähennetään tuenhakijan tukihakemuksessa ilmoittaman ja lohkon uusimman digitoidun pinta-alan välisen eron perusteella, tuen vähennys voidaan tehdä tuensaajaa kuulematta, jos eroa tukihakemuksessa ilmoitetun pinta-alan ja uusimman digitoidun pinta-alan välillä voidaan

lohkoa kohden pitää kokonaisuutena katsoen vähäisenä. Tuenhakijaa täytyy kuitenkin kuulla, jos ero koskee tukihakemuksessa puutarhakasvien viljelyyn tai kasvihuonetuotantoon ilmoitettua pinta-alaa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hallinnollisesta valvonnasta ja sen suorittamisesta.

24 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla, Elintarviketurvallisuusvirastolla, Ahvenanmaan valtionvirastolla, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja aluehallintovirastolla on oikeus suorittaa tässä laissa tarkoitetun tuen ja täydentävien ehtojen valvomiseksi tuenhakijoihin ja -saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Jos tuen saamisen edellytysten valvonta tätä edellyttää, tarkastus saadaan suorittaa teurastamossa ja maataloustuotteiden jalostusta tai välittämistä harjoittavassa yrityksessä.

Valvontaa suorittavalla viranomaisella on oikeus valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tarkastaa tuenhakijan kirjanpito, maa- ja puutarhataloustuotteet, eläimet, rehut ja elintarvikkeet, niiden tuotanto-olosuhteet, tuotantorakennukset ja -laitokset, jalostuslaitokset, varastot, laitteistot, kuljetuskalusto, viljelmät, laitumet, maisemapiirteet ja pellon ulkopuoliset erityistukisopimusalueet sekä muut tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa.

Elintarviketurvallisuusvirastolla on oikeus olla läsnä toisen viranomaisen suorittamissa tuenhakijoihin tai -saajiin kohdistuvissa tarkastuksissa ja seurata niiden suorittamista.

Valvontaviranomaisella on tarvittaessa oikeus saada virka-apua tarkastuksen suorittamisessa siten kuin poliisilain (493/1995) 40 §:ssä säädetään.

25 §

Täydentäviä ehtoja koskevat erityiset säännökset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo luonnonsuojelulain (1096/1996), ympäristönsuojelulain (86/2000), jätelain (646/2011), lannoitevalmistelain (539/2006) sekä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) noudattamista siltä osin kuin on kyse täydentävien ehtojen ympäristöön liittyvien lakisääteisten hoitovaatimusten noudattamisen sekä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja aluehallintovirasto valvovat elintarvikelain (23/2006), eläintautilain (55/1980), eläinten lääkitsemisestä annetun lain (617/1997), eläintunnistusjärjestelmästä annetun lain (238/2010), rehulain (86/2008), kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) ja eläinsuojelulain (247/1996) noudattamista siltä osin kuin on kyse muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen täydentävien ehtojen noudattamisen valvonnasta. Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, valvonnassa noudatetaan mainittujen lakien sekä eläinlääkintähuoltolain (765/2009) säännöksiä valvonnasta ja valvontaviranomaisista.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä lakisääteisten hoitovaatimusten sekä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tilatuki-asetusta tarkentavia säännöksiä valvonnasta ja valvonnassa noudatettavasta menettelystä sekä 2 momentissa mainituissa laeissa tarkoitettua valvonnan kohteista.

Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnan suorittaa Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirasto.

26 §

Viranomaisen tiedon- ja avunsaantioikeus

Viranomaisella on oikeus saada tuenhakijalta tai tämän edustajalta valvonnan suorittamiseksi tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Asiakirjoilla tarkoitetaan myös automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tai muulla tavalla luotua tai säilytettyä aineistoa. Viranomaisella on vastaava oikeus tietojensaantiin teurastamoilta, maataloustuotteiden jalostusta tai välittämistä harjoittavilta yrityksiltä ja paliskunnilta. Tuenhakijan sekä edellä tarkoitetun teurastamon ja maataloustuotteiden jalostusta tai välittämistä harjoittavan yrityksen on sallittava näytteiden ottaminen tarkastuksen edellyttämässä laajuudessa. Aineisto ja näytteet on luovutettava korvauksetta.

Tuenhakijan tai tämän edustajan on viranomaisen pyynnöstä annettava tarpeellinen apu valvonnan suorittamisessa.

27 §

Tarkastuksissa avustavat tahot

Tarkastuksessa voidaan käyttää apuna tilintarkastuslaissa (459/2007) tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista annetussa laissa (467/1999) tarkoitettua tilintarkastajaa tai tilintarkastusyhteisöä, jos tarkastuksen asianmukainen suorittaminen tätä edellyttää. Tilintarkastusyhteisön on nimettävä tilintarkastuksesta vastaava tilintarkastaja. Tarkastustehtävää suoritettaessa sovelletaan hallintolakia (434/2003), kielilakia (423/2003), saamen kielilakia (1086/2003) sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999).

Tarkastustehtävää suorittavaan tilintarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Tarkastustehtävää suoritettaessa aiheutettuun vahinkoon sovelletaan, mitä vahingonkorvauslaissa (412/1974) säädetään.

28 §

Valvonnassa noudatettava menettely

Valvontaa suorittavalla henkilöllä on oltava Maaseutuviraston antama valvontapassi taikka Maaseutuviraston, Elintarviketurvallisuusviraston, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, aluehallintoviraston tai Ahvenanmaan valtionviraston antama tarkastusoikeuden osoittava asiakirja. Valvontapassi tai asiakirja on pyydettyäessä esitettävä tuenhakijalle tai tämän edustajalle ennen valvonnan aloittamista.

Valvonnasta laaditaan pöytäkirja, josta käyvät ilmi tehdyt havainnot. Tuenhakijalle tai tämän edustajalle varataan tilaisuus lisätä pöytäkirjaan huomautuksensa. Tuenhakijalle annetaan jäljennös pöytäkirjasta.

29 §

Valvonnasta aiheutuvat seuraamukset

Valvonnassa havaituista virheistä määrätään seuraamukset siten kuin kansallisten tukien laissa, soveltamisasetuksessa ja osittain rahoitettujen tukien valvonta-asetuksessa sekä Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY, Euratom) N:o 2988/95 säädetään.

Täydentävien ehtojen laiminlyönnistä johtuvia tuen vähennyksiä ei tehdä, jos laiminlyönti on vähäinen ottaen huomioon sen vakavuus, laajuus sekä jatkuvuus ja jos laiminlyönti on korjattu annetussa määräajassa.

30 §

Valvonnasta ilmoittaminen

Valvonnasta ilmoitetaan tuenhakijalle siten kuin soveltamisasetuksen 27 artiklassa ja osittain rahoitettujen tukien valvonta-asetuksen 4 artiklassa säädetään.

6 luku

Tuen palauttaminen ja takaisinperintä

31 §

Tuen takaisinperintä

Virheellisesti tai perusteetta maksettu tuki on perittävä takaisin, jos:

- 1) tuen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet;
- 2) tuen ehtoja ei ole noudatettu;
- 3) tuensaaja on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut tuen myöntämiseen tai maksamiseen;
- 4) tuensaaja estää tarkastuksen toteuttamisen;
- 5) asianomaista tukea koskeva Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää.

Jos tuki on myönnetty yhteisesti useammalle tuensaajalle, kaikki tuensaajat vastaavat yhteisvastuullisesti tuen maksamisesta. Takaisinperinnästä voidaan luopua, jos takaisinperittävä määrä on alle 100 euroa ilman korkoja tuensaajaa ja myönnettyä yksittäistä tukea kohden.

Euroopan unionin kokonaan tai osittain rahoittaman tuen takaisinperinnästä, takaisinperittävän määrän laskemisesta, korosta ja takaisinperinnän määräajasta säädetään tilatukiasetuksessa, soveltamisasetuksessa ja Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY, Euratom) No 2988/95.

32 §

Takaisinperittävälle määrälle suoritettava korko

Takaisinperittävälle määrälle on suoritettava kiinteää kuuden prosentin vuotuista korkoa. Korko lasketaan sen ajan perusteella, joka alkaa 60 päivää takaisinperintäpäätöksen tekemisajankohdasta ja päättyy saatavan suorittamisajankohtaan tai, jos saatava vähennetään myöhemmin maksettavasta erästä, vähennyksen tekemisajankohtaan.

33 §

Takaisinperittävän määrän korottaminen ja perinnästä luopuminen

Jos tuenhakija on tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän tiedon tai asiakirjan taikka salannut tiedon tai asiakirjan, voidaan muiden valvontaseuraamusten jälkeen myönnettävää tukea alentaa lisäksi enintään 20 prosentilla tai, jos kyse on erittäin törkeästä menettelystä, enintään 100 prosentilla.

Virheellisesti tai perusteetta maksetun tuen tai sille suoritettavan koron takaisinperinnästä voidaan kokonaan tai osittain luopua, jos takaisinperinnän suorittaminen täysimääräisesti olisi tuensaajan olosuhteet ja toiminta huomioon ottaen kokonaisuutena katsoen kohtuutonta. Takaisinperintä ja korkojen periminen on kuitenkin suoritettava täysimääräisenä, jos Euroopan unionin osaksi tai kokonaan rahoittamia taikka kokonaan kansallisesti rahoitettuja tukia koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä tätä edellytetään.

34 §

Takaisinperinnän suorittaminen

Tuen takaisinperinnästä päättää tuen myöntänyt viranomainen. Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheutonta viivytystä sen jälkeen, kun viranomainen sai tiedon takaisinperinnän perusteesta, ja kymmenen vuoden kuluessa tuen tai sen viimeisen erän maksamisesta.

Maaseutuvirasto vastaa takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpanosta. Takaisinperittävä määrä korkoineen voidaan periä siten, että se vähennetään samalle tuensaajalle maksettavasta muusta tässä laissa tarkoitettua tuesta tai palkkiosta.

Takaisinperintäpäätös voidaan panna täytäntöön ulosottoin sen jälkeen, kun päätös on saanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoon sovelletaan, mitä verojen ja maksujen täytän-

töönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

7 luku

Euroopan unionin varojen hallintoa koskevat erityissäännökset

35 §

Euroopan unionin rahoitus

Euroopan unionin rahoitus tuloutetaan valtion talousarvioon.

36 §

Euroopan unionin lainsäädännössä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen

Maa- ja metsätalousministeriö toimii maksajavirastoasetuksen 1 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

37 §

Maksajavirasto

Maaseutuvirasto toimii rahoitusasetuksen 6 artiklassa tarkoitettuna maksajavirastona.

38 §

Maaseutuviraston ja Elintarviketurvallisuusviraston tarkastusoikeus

Maaseutuvirastolla on oikeus suorittaa Euroopan unionin varojen asianmukaisen hallinnon ja käytön varmistamiseksi valvontaa viranomaisissa siltä osin kuin ne suorittavat maksajavirastolle maksajavirastoasetuksessa säädettyjä tehtäviä. Elintarviketurvallisuusvirasto suorittaa kuitenkin maksajavirastoasetuksessa edellytyn valvonnan siltä osin kuin se kohdistuu aluehallintovirastojen suorittamaan täydentävien ehtojen valvontaan.

39 §

Todentamisviranomainen

Maa- ja metsätalousministeriö nimeää rahoitusasetuksen 7 artiklassa tarkoitetun todentamisviranomaisen. Todentamisviranomaiseksi voidaan nimetä viranomainen taikka tilintarkastuslaissa tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista annetussa laissa tarkoitettu tilintarkastusyhteisö tai tilintarkastaja.

40 §

Todentamisviranomaisen tarkastus- ja tiedonsaantioikeus

Maksajavirastoasetuksen 5 artiklassa tarkoitetun todistuksen myöntämiseksi välttämättömien tutkimusten tekemiseksi sekä muiden erikseen Euroopan unionin lainsäädännössä todentamisviranomaisen tehtäväksi säädettyjen tarkastusten suorittamiseksi todentamisviranomainen voi tehdä tarkastuksia niissä viranomaisissa tai yhteisöissä, jotka suorittavat maksajavirastolle säädettyjä tehtäviä, taikka tuensaajan luona. Tarkastusta suorittavalla on oikeus tarkastaa tehtävänsä edellyttämässä laajuudessa tuensaajan kotieläinrakennukset, viljelmät, toimitilat sekä muut tuen maksamisen edellytyksenä olevat olosuhteet. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa.

Todentamisviranomaisella on oikeus saada viranomaisilta salassapitosäännösten estämättä 1 momentissa tarkoitetun tehtävän suorittamiseksi tarpeellisia tietoja.

Tarkastustehtävää suoritettaessa sovelletaan hallintolakia, kielilakia, saamen kielilakia sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia. Tarkastustehtävää suoritettavaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Tarkastustehtävää suoritettaessa aiheutettuun vahinkoon sovelletaan, mitä vahingonkorvauslaissa säädetään.

8 luku

Tilatukijärjestelmän tukioikeusrekisteri

41 §

Tukioikeusrekisteri

Maaseutuvirasto pitää tukioikeusrekisteriä tilatukioikeuksien hallintoa ja tukien valvontaa varten. Tukioikeusrekisteri on maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetussa laissa (284/2008) tarkoitettu rekisteri.

Tukioikeusrekisteriin voidaan merkitä seuraavat tiedot:

- 1) tilan yksilöintitiedot;
- 2) tukioikeuden haltija ja omistaja, yhteystiedot, henkilötunnus tai yrityksen tunnistetiedot;
- 3) tukioikeuden tyyppi ja arvo;
- 4) tukioikeuden saamispäivä;
- 5) tukioikeuden viimeisimmän käytön ajan kohta;
- 6) tukioikeuden hallinnan muutos;
- 7) tukioikeuksien siirtäminen varantoon ja jakaminen varannosta;
- 8) tukioikeuden alkuperä; sekä
- 9) alueelliset rajoitukset.

Rekisteriin voidaan lisäksi merkitä muita tietoja, jos Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää ja tiedot ovat välttämättömiä tukioikeusrekisterin hallinnoinnin kannalta.

Rekisteröityminen tukioikeusrekisteriin on maksutonta.

42 §

Viranomaisen tiedonsaantioikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, 39 §:ssä tarkoitettulla todentamisviranomaisella, Elintarviketurvallisuusvirastolla, maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksella, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla, aluehallintovirastoilla, Ahvenanmaan valtionvirastolla sekä kuntien viranomaisilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada rekisteristä niille laissa säädettyjen Euroopan unionin suoria tukia koskevien tehtävien hoitamiseksi tarvittavat tiedot.

43 §

Tietojen säilyttäminen

Tiedot säilytetään rekisterissä Euroopan unionin lainsäädännössä säädetyn ajan tai niin kauan kuin niiden käyttö tilatukiasetuksen edellyttämässä tukioikeuksien hallinnoinnissa muutoin on välttämätöntä.

9 luku

Tilaneuvontajärjestelmän toimeenpano

44 §

Tilaneuvontajärjestelmä

Tilatukiasetuksen 12 artiklassa tarkoitettua maatalousmaata ja tilanhoitoa koskevaa neuvontaa antavat Maaseutuviraston hyväksymät järjestöt ja neuvijat. Tilaneuvonta on maksullista.

45 §

Neuvojen hyväksyminen

Neuvontajärjestön ja neuvojan hyväksymistä haetaan kirjallisesti Maaseutuvirastolta. Hyväksyntä tehdään enintään kolmen vuoden määräajaksi kerrallaan.

Hyväksymisen edellytyksenä on, että neuvontajärjestöllä ja neuvojalla on tehtävänsä laatuun ja laajuuteen nähden riittävä asiantuntemus. Neuvojen tulee lisäksi täyttää 46 §:ssä säädetty kelpoisuusehdot.

Maaseutuviraston on kuultava Elintarviketurvallisuusvirastoa ennen sellaisen neuvontajärjestön tai neuvojan hyväksymistä, joka antaa neuvontaa eläinten tunnistuksesta ja rekisteröinnistä, kasvinsuojeluaineista, elintarvikkeista, rehuista tai eläinten hyvinvoinnista ja eläintaudeista ilmoittamisesta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä neuvontajärjestöjen ja neuvojen hyväksymismenettelystä.

46 §

Neuvojen kelpoisuusehdot

Neuvojalla tulee olla neuvottavan asiakokonaisuuden alaan soveltuva vähintään opistotasoinen koulutus tai muu vastaava koulutus sekä vähintään vuoden työkokemus kyseiseltä alalta. Erityisestä syystä voidaan koulutusvaatimuksesta poiketa ja hyväksyä neuvojaksi myös vastaavat tiedot ja taidot omaava henkilö, jolla on pitkä työkokemus. Neuvojalla on lisäksi oltava kokemusta neuvonnasta.

Neuvojan on suoritettava Maaseutuviraston järjestämä koe hyväksytysti. Neuvontajärjestön tai neuvojan on lisäksi esitettävä Maaseutuvirastolle kirjallinen neuvonnan toimintasuunnitelma.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä neuvoille järjestettävän kokeen sisällöstä ja toteuttamistavasta sekä neuvonnan toimintasuunnitelmaan sisällytettävistä seikoista.

47 §

Hyväksynnän peruuttaminen

Maaseutuvirasto voi peruuttaa hyväksymisen, jollei neuvontajärjestö tai neuvoja täytä hyväksymisen edellytyksiä tai jollei tämän muutoin voida katsoa olevan soveltuva tehtävänsä virheellisen menettelynsä tai laiminlyöntinsä vakavuuden tai toistuvuuden vuoksi. Maaseutuviraston on ennen hyväksymisen peruuttamista annettava neuvontajärjestölle tai neuvojalle kirjallinen huomautus sekä kuultava tätä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hyväksymisen peruuttamiseen liittyvästä menettelystä.

48 §

Neuvontatehtävän hoitaminen

Neuvontatehtävää hoitavat henkilöt toimivat virkavastuulla. Lisäksi neuvontatehtävän hoitamiseen sovelletaan hallintolain, kielilain, saamen kielilain sekä viranomaisten toiminnan jul-

kisuudesta annetun lain säännöksiä. Tehtävää hoidettaessa aiheutetun vahingon korvaamisesta sovelletaan, mitä vahingonkorvauslaissa säädetään.

49 §

Neuvontarekisteri

Neuvontajärjestelmän toimeenpanoa varten on neuvontarekisteri. Rekisteriin talletetaan:

1) tarpeelliset yksilöinti- ja yhteystiedot tila-neuvontajärjestelmän neuvontajärjestöistä, neuvojista ja neuvontaan osallistuvista tuensaajista;

2) palaute, jonka tuensaajat antavat neuvontajärjestöistä ja neuvoijista; sekä

3) muut neuvonnan toteuttamista ja seuranta varten tarpeelliset tiedot.

Maaseutuvirasto pitää neuvontarekisteriä. Maa- ja metsätalousministeriön tietopalveluksella ja kuntien viranomaisilla on rekisterinpitäjän ohella oikeus käyttää neuvontarekisteriä. Elintarviketurvallisuusvirastolla ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada tietoja neuvontarekisteristä teknisen käyttöyhteyden avulla. Ennen tietojen luovuttamista teknisen käyttöyhteyden avulla on tietoja pyytävän esitettävä selvitys tietojen suojaamisesta.

50 §

Neuvontarekisterin tietojen luovuttaminen ja säilytysaika

Neuvontarekisterin tietojen julkisuuteen, niiden luovuttamiseen ja luovuttamisesta perittäviin maksuihin sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia ja henkilötietojen käsittelyyn henkilötietolakia (523/1999). Tietoja tuensaajan tilaneuvonnasta antamasta palautteesta luovutetaan kuitenkin ainoastaan valtion ja kunnan viranomaiselle laissa tai Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjen tehtävien hoitamista varten, palautetta saaneelle neuvojalle tai neuvontajärjestölle taikka sille neuvontajärjestölle, jonka palveluksessa palautetta saanut neuvoja toimii. Edellä tarkoite-

tut tiedot luovutetaan ainoastaan ilman palautteen antajan henkilötietoja.

Hyväksytyt neuvontajärjestöt ja neuvojat voidaan merkitä neuvontarekisteriin enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Tiedot säilytetään rekisterissä kymmenen vuoden ajan sen kalenterivuoden päättymisestä, jona neuvontaa on annettu.

10 luku

Erinäiset säännökset

51 §

Päätöksen maksullisuus

Tässä laissa tarkoitettua tukea koskeva päätös on hakijalle tai tuensaajalle maksuton. Oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä peritään kuitenkin maksu valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädettyjen perusteiden mukaan.

52 §

Ahvenanmaan maakunnan kunnille suoritettava korvaus

Tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamisesta suoritetaan Ahvenanmaan maakunnan kunnille korvausta tukihakemusten lukumäärän perusteella kuntien viranomaisten hoitaessa tässä laissa säädettyä tehtävää.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä Ahvenanmaan maakunnan kunnalle suoritettavan korvauksen perusteista ja korvauksen suuruudesta.

53 §

Viranomaisen oikeus tietojensaantiin

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla, Elintarviketurvallisuusvirastolla sekä muulla toimivaltaisella viranomaisella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada valtion ja kunnan viranomaiselta sellaisia hakijaa, tämän taloudellista asemaa ja liike- tai ammatti-toimintaa tai muuta tuen kannalta merkityksel-

listä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat tukea koskevan asian käsittelemiseksi välttämättömiä.

Tässä laissa säädettyä valvontatehtävää suorittavalla viranomaisella, toimielimellä ja henkilöllä on oikeus saada maksutta tehtävänsä hoitamiseksi tuenhakijaa, tuensaajaa ja tuen kohteena olevaa tuotantoa koskevat tarpeelliset tiedot muilta viranomaisilta.

Tässä laissa säädettyä tehtävää suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta, liike- tai ammattisalaisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa valtion ja kunnan viranomaisille tässä laissa säädetyn tehtävän suorittamista varten sekä syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaisille rikoksen selvittämiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriö, Maaseutuvirasto ja Elintarviketurvallisuusvirasto saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa Euroopan unionin asianomaisille toimielimille muutoin salassa pidettävän, tämän lain toimeenpanossa saadun tiedon, joka on tarpeen valvottaessa, että Euroopan unionin lainsäädäntöä on noudatettu.

54 §

Muutoksenhaku

Kunnan viranomaisen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua 12 §:n mukaan toimivaltaiselta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta siten kuin hallintolaissa säädetään. Jos oikaisuvaatimus koskee Ahvenanmaan maakunnan kunnan päätöstä, oikaisuvaatimus tehdään Ahvenanmaan valtionvirastolle.

Maaseutuviraston, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Ahvenanmaan valtionviraston hallintopäätökseen saa vaatia oikaisua päätöksen tehneeltä viranomaiselta siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan. Muutoksenhakuun sovelletaan muutoin, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Jos valitus koskee muuta kuin 31 §:ssä tarkoitettua takaisinperintää, päätökseen saa hakea muutosta vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

11 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

55 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annettu laki (1336/1992) ja Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annettu laki (1100/1994).

56 §

Siirtymäsäännökset

Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain 3—5, 7 ja 7 a §:ää sovelletaan kuitenkin edelleen, kunnes toisin säädetään, valvontaan, jota seuraavien säännösten ja säädösten täytäntöönpano edellyttää:

1) maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä (yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus) annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 27 artiklan säännös jakelusta yhteisön vähävaraisimmille henkilöille ja II osan II osaston I luvun kaupan pitämistä ja tuotantoa koskevat säännökset;

2) maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden rekisteröimisestä aidoiksi perinteisiksi tuotteiksi annettu neuvoston asetus (EY) N:o 509/2006 ja maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten

suojasta annettu neuvoston asetus (EY) N:o 510/2006;

3) luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 2092/91 kumoamisesta annettu neuvoston asetus (EY) N:o 834/2007.

Maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetun lain ja Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain nojalla an-

netut valtioneuvoston ja maa- ja metsätalousministeriön asetukset, maa- ja metsätalousministeriön päätökset sekä Maaseutuviraston määräykset jäävät edelleen voimaan, kunnes toisin säädetään tai määrätään.

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleisiin hakemuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (EY) N:o 1290/2005, (EY) N:o 247/2006, (EY) N:o 378/2007 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1782/2003 kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009, jäljempänä *tilatukiasetus*, III osastossa ja IV osaston 10 jaksossa tarkoitettujen tukien sekä tilaneuvonnan tuen myöntämiseen ja maksamiseen sekä tilatukioikeuksien myöntämiseen, käyttöön, siirtoon, palauttamiseen ja luovuttamiseen.

Tätä lakia sovelletaan Ahvenanmaan maakunnassa, jos asia kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) nojalla valtakunnan lainsäädäntövaltaan.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *suoralla tuella* tilatukiasetuksen 2 artiklan d alakohdassa tarkoitettua tukea;

2) *tilatuella* tilatukiasetuksen III osaston 1 luvussa ja 2 luvun 2 jaksossa tarkoitettua tukea;

3) *tukioikeudella* tilatukiasetuksen 33 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tukioikeutta, joka muodostuu tasatukiosasta ja mahdollisesta tilakohtaisesta lisäosasta;

4) *erityistukioikeudella* yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (ETY) N:o 2019/93, (EY) N:o 1452/2001, (EY) N:o 1453/2001, (EY) N:o 1454/2001, (EY) N:o 1868/94, (EY) N:o 1251/1999, (EY) N:o 1254/1999, (EY) N:o 1673/2000, (ETY) N:o 2358/71, (EY) N:o 1254/1999 ja (EY) N:o 2529/2001 muuttamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1782/2003 47 ja 48 ar-

tiklan sekä tilatukiasetuksen 44 artiklan mukaisesti viljelijälle jaettava tukioikeutta;

5) *tilatukioikeudella* tukioikeutta ja erityistukioikeutta;

6) *erityistuella* tilatukiasetuksen III osaston 5 luvussa tarkoitettua tukea;

7) *uuhipalkkiolla* tilatukiasetuksen IV osaston 10 jaksossa tarkoitettua palkkiota ja sen lisäpalkkiota;

8) *täytäntöönpanoasetuksella* yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 III osastossa säädetyn tilatukijärjestelmän täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annettua komission asetusta (EY) N:o 1120/2009;

9) *soveltamisasetuksella* neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä mainitussa asetuksessa säädettyjen viljelijöiden suorien tukien järjestelmien mukaisten täydentävien ehtojen, tuen mukauttamisen ja yhdenmetyt hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä viinialalle säädetyn tukijärjestelmän mukaisten täydentävien ehtojen osalta annettua komission asetusta (EY) N:o 1122/2009;

10) *viljelijällä* tilatukiasetuksen 2 artiklan a alakohdassa tarkoitettua viljelijää;

11) *puolisolla* viljelijän aviopuolisoa ja avioliitonomaisissa olosuhteissa eläviä, tuloverolain (1535/1992) 7 §:n 3 momentissa tarkoitettuja henkilöitä;

12) *perheenjäsenellä* viljelijän puolisoa ja henkilöä, joka elää vakituisesti viljelijän taloudessa ja on tälle tai tämän puolisolle sukua suoraan ylenevässä tai alenevassa polvessa taikka on edellä tarkoitettujen henkilöiden puoliso;

13) *maataloustoimintansa aloittavalla viljelijällä* täytäntöönpanoasetuksen 2 artiklan l alakohdassa tarkoitettua viljelijää;

14) *eläinrekisterillä* eläintunnistusjärjestelmästä annetun lain (238/2010) 12 §:ssä tarkoitettua rekisteriä.

2 luku

Suorat tuet

3 §

Tilatuki, uuhipalkkio ja erityistuet

Viljelijälle voidaan myöntää tilatukea ja uuhipalkkiota sekä tilatukiasetuksen 68 artiklan perusteella seuraavia erityistukia:

- 1) lypsylehmäpalkkiota maitoalalla;
- 2) nautapalkkiota naudanliha-alalla;
- 3) valkuais- ja öljykasvipalkkiota;
- 4) tärkkelysperunapalkkiota; sekä
- 5) teuraskaritsan laatupalkkiota.

Valtion varoista voidaan myöntää 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua lypsylehmäpalkkiota maitoalalle.

4 §

Täydentävät ehdot

Suorien tukien myöntämisen edellytyksenä olevista täydentävistä ehdoista säädetään tilatukiasetuksen 4—6 artiklassa. Viljelijän on noudatettava tilatukiasetuksen 6 artiklassa tarkoitettuja täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksen vähimmäisedellytyksiä, joilla varmistetaan maatalousmaan säilyminen maatalouden ja ympäristön kannalta hyvässä kunnossa. Vähimmäisedellytyksiin kuuluvat maaperän suojeleminen eroosiolta, maaperän rakenteen ja orgaanisen aineksen säilyttäminen, elinympäristöjen tilan heikentymisen välttäminen ja vesiensuojelu.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä täydentävien ehtojen lakisääteisistä hoitovaatimuksista, hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksesta ja sen vähimmäisedellytyksistä sekä pysyvien laitumien hoidosta tilatukiasetuksessa säädettyissä rajoissa.

5 §

Ennakkolupa pysyvän laitumen siirtämiseksi muuhun käyttöön

Soveltamisasetuksen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ennakkolupamenettely otetaan käyttöön, jos pysyvien laidunten osuus maatalousmaasta vähenee Maaseutuviraston vuosittain 31 päivänä lokakuuta suorittaman pinta-alatarkastelun perusteella koko valtakunnan tasolla vuoden 2003 viitealaan verrattuna vähintään viisi mutta alle kymmenen prosenttia. Viljelijältä voidaan tällöin edellyttää luvan hankkimista ennen tilatukiasetuksen 6 artiklassa tarkoitetun pysyvän laitumen siirtämistä muuhun käyttöön.

Valtioneuvosto päättää yleisistunnossa soveltamisasetuksen 4 artiklassa tarkoitetusta ennakkolupamenettelyn käyttöönottamisesta ja käytöstä poistamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää soveltamisasetuksen 3 ja 4 artiklassa säädettyissä rajoissa ennakkoluvan edellytyksistä.

6 §

Pysyvän laitumen ennallistamisvelvoite

Soveltamisasetuksen 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ennallistamismenettely otetaan käyttöön, jos pysyvien laidunten osuus maatalousmaasta vähenee Maaseutuviraston vuosittain lokakuun 31 päivänä suorittaman pinta-alatarkastelun perusteella koko valtakunnan tasolla vuoden 2003 viitealaan verrattuna vähintään kymmenen prosenttia. Viljelijälle voidaan tällöin asettaa velvoite palauttaa muuhun käyttöön siirrettyä pysyvää laidunta vastaava pinta-ala pysyväksi laitumeksi.

Valtioneuvosto päättää yleisistunnossa soveltamisasetuksen 4 artiklassa tarkoitetusta ennallistamismenettelyn käyttöönottamisesta ja käytöstä poistamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää soveltamisasetuksen 3 ja 4 artiklassa säädettyissä rajoissa ennallistamisen edellytyksistä ja toteuttamisesta tilatasolla.

7 §

Suoran tuen epääminen ja alentaminen

Suora tuki voidaan jättää myöntämättä, jos tuen saamiseksi olosuhteelle tai toimenpiteelle on annettu sellainen muoto, joka ei vastaa asian varsinaista luonnetta tai tarkoitusta. Tuen alentamiseen ja maksamatta jättämiseen valvonnan perusteella sovelletaan Euroopan unionin suoria tukia koskevassa lainsäädännössä säädettyjä perusteita.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuen alentamisesta ja epäämisestä valvonnan perusteella tilatukiasetuksen ja soveltamisasetuksen edellyttämässä laajuudessa.

8 §

Suoran tuen epääminen eräissä tilanteissa

Jos viljelijä tai tämän kanssa yritystoimintaa harjoittava perheenjäsen on tuomittu rikoslain (39/1889) 17 luvun 14, 14 a tai 15 §:n mukaisesta rikoksesta taikka viljelijä tai tämän kanssa yritystoimintaa harjoittava perheenjäsen on tuomittu eläinsuojelulain (247/1996) 54 §:n mukaisesta rikkomuksesta sekä samalla määrätty rikoslain 17 luvun 23 §:n mukaiseen eläintenpitokieltoon, suoriin tukiin kuuluvaa eläinlajikohtaista palkkiota kiellon kohteena olevasta eläinlajista ei myönnetä eikä mahdollisesti myönnettyä palkkiota makseta siltä tukivuodelta, jonka aikana asianomainen viranomais on todennut tuomioon johtaneen teon.

Jos viljelijä tai tämän kanssa yritystoimintaa harjoittava perheenjäsen on tuomittu eläintenpitokieltoon, suoriin tukiin kuuluvaa eläinlajikohtaista palkkiota ei myönnetä kiellon kohteena olevasta eläinlajista eläintenpitokieltoaajalta eikä tekovuoden ja lainvoimaisen tuomion antamisen väliseltä ajalta.

Suoriin tukiin kuuluvien eläinpalkkioiden maksatus on eläintenpitokiellon kohteena olevan eläinlajin palkkioiden osalta keskeytettävä, kun asiassa on aloitettu syyteharkinta.

9 §

Suoran tuen vähimmäismäärä

Tukea ei myönnetä, jos haettujen suorien tukien yhteismäärä tukivuonna on 200 euroa tai sitä pienempi.

10 §

Asiakirjojen säilyttäminen

Viljelijän on säilytettävä tukioikeuksien hakemiseen ja siirtämiseen sekä suorien tukien hakemiseen liittyvät sellaiset alkuperäiset asiakirjat, joita ei toimiteta tuen myöntävälle viranomaiselle tukihakemuksen liitteenä hakuvuoden ja sitä seuraavien neljän kalenterivuoden ajan.

Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetuista säilytettävistä asiakirjoista.

3 luku

Tilatuki

11 §

Tukioikeus

Tukioikeuden perusteella viljelijälle myönnettävästä tuesta säädetään tilatukiasetuksen 34 artiklassa. Tukioikeuden arvo muodostuu tasatukiosasta ja mahdollisesta tilakohtaisesta lisäosasta. Tasatukiosan arvo määräytyy tukialueen perusteella. Tilakohtaisten lisäosien arvo laskee asteittain siirtymäkauden aikana.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tukioikeuksien myöntämisen edellytyksistä, alueellisen tasatukiosan arvosta ja tukialueista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä myös tilakohtaisten lisäosien arvon määräytymisen edellytyksistä, siirtymäkaudesta, lisäosien ja

erityistukioikeuksien arvon asteittaisesta alentamisesta, lisäosien arvon alentamisen vuoksi vapautuvien varojen käytöstä ja tasatukiosan arvon korottamisesta.

12 §

Erityistukioikeus

Viljelijä, jolla on erityistukioikeuksia, voi poiketa velvollisuudesta esittää tukioikeuksien määrää vastaava tukikelpoisten hehtaarien määrä tilatukiasetuksen 44 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetun 50 prosentin tuotantosäännön perusteella.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä erityistukioikeuksien myöntämisen edellytyksistä tilatukiasetuksessa säädettyissä rajoissa ja erityistukioikeuksien 50 prosentin tuotantosäännön määrittelyn edellytyksistä.

13 §

Tilatukioikeuksien käyttö ja käyttöjärjestys

Tilatukioikeuksia voidaan käyttää ainoastaan saman tukialueen sisällä. Ensimmäisenä käytetään käyttöä edeltävänä vuonna käyttämättä jääneet tilatukioikeudet, joista ensimmäisenä käytetään erityistukioikeudet. Tilatukioikeudet käytetään yksikköarvojärjestyksessä siten, että arvokkaimmat käytetään ensin. Omistuksessa olevat tilatukioikeudet käytetään ennen vuokratuista.

Viljelijä voi muuttaa 1 momentissa säädettyä käyttöjärjestystä ilmoittamalla siitä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tilatukioikeuksien käyttämisen edellytyksistä sekä käyttöjärjestyksestä. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tilatukioikeuksien käyttöjärjestyksen muuttamisen yhteydessä vaadittavista asiakirjoista ja määräajoista.

14 §

Tilatukioikeuksien siirto

Tilatukioikeuden siirtäjän on ilmoitettava siirrosta kirjallisesti kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Ilmoitus on allekirjoitettava. Jos tilatukioikeus vuokrataan, siirtoa koskevaan ilmoitukseen on liitettävä selvitys tukioikeuksia vastaavan tukikelpoisen alan hallinnan siirrosta.

Viljelijän luovuttaessa vuokralle ottamansa tukikelpoisen maatalousmaan perusteella vahvistetun tukioikeuden vastikkeetta vuokranantajalle, luovutusta ei pidetä perintö- ja lahjaverolaissa (378/1940) tarkoitettuna lahjana, kun tukioikeuden luovutus tapahtuu 28 päivänä huhtikuuta 2006 voimassa olleen vuokrakauden päättyessä, kuitenkin viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2016.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tilatukioikeuksien siirtämisen edellytyksistä ja siirtämisessä noudatettavasta menettelystä. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tilatukioikeuksien siirrosta käytettävistä lomakkeista ja määräajoista.

15 §

Tilatukioikeuksien arvon alentaminen

Tilatukioikeuksien arvoa voidaan alentaa tilatukiasetuksen 8 artiklassa ja 40 artiklan 2 kohdassa säädetyillä perusteilla. Tilatukioikeuksien arvoa voidaan alentaa myös tilatukiasetuksen 68 artiklan 8 kohdassa ja 69 artiklan 6 kohdan b alakohdassa säädetyillä perusteilla.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tilatukioikeuksien arvon alentamiseen ryhtymisestä, toteuttamistavasta ja arvon alentamisen vuoksi vapautuvien varojen käytöstä.

16 §

Tukikelpoisen alan hallinta tilatuessa

Tukikelpoisesta alasta säädetään tilatukiasetuksen 34 artiklassa. Tilatukea voidaan myöntää hakemuksen perusteella tukikelpois-

ta alasta, joka on viljelijän hallinnassa sinä päivänä, jolloin tukihakemusta voidaan soveltamisasetuksen 14 artiklan 2 kohdan mukaan viimeisen kerran muuttaa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä koko tilan hallinnan siirron määräajasta ja tukikelpoisen alan määrittelystä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tukikelpoisen alan poistamisesta maatalouskäytöstä, perus- ja kasvulohkojen määrittelystä ja minimikoosta Euroopan unionin suoria tukia koskevassa lainsäädännössä säädetyissä rajoissa. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tukikelpoisen alan hallinnan todentavien asiakirjojen esittämismenettelystä.

17 §

Tukioikeuksien myöntäminen kansallisesta varannosta

Tilatukiasetuksen 41 artiklassa tarkoitetusta kansallisesta varannosta voidaan myöntää tukioikeuksia:

1) maataloustoimintaansa aloittavalle viljelijälle;

2) viljelijälle, johon sovelletaan johonkin julkiseen toimenpiteeseen liittyviä rakenneuudistus- tai kehitysohjelmia maan viljelemättä jättämisen välttämiseksi tai jotta voitaisiin korvata näillä alueilla toimiville viljelijöille koituvia erityisiä haittoja;

3) viljelijälle, joka on täytäntöönpanoasetuksen 20, 22 tai 23 artiklassa tarkoitetussa erityisilanteessa.

Kansallisen varannon käyttämisestä, viljelijöille myönnettävien tukioikeuksien määrän ja yksikköarvon korottamisesta sekä tukioikeuksien varannosta myöntämisperusteiden etusijajärjestyksestä voidaan antaa tilatukiasetusta ja täytäntöönpanoasetusta tarkentavia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä myös tukioikeuksien kohdentamisesta, jos kansallinen varanto ei riitä kattamaan 1 momentissa tarkoitettuja tapauksia tai tilatukiasetuksen 8 artiklassa tarkoitettu enimmäismäärä rajoittaa

tukioikeuksien myöntämistä. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tukioikeuksien hakemiseen kansallisesta varannosta liittyvistä lomakkeista ja määrääjoista.

18 §

Tilatukioikeuksien palauttaminen ja luovuttaminen kansalliseen varantoon

Tilatukioikeuden omistaja voi vapaaehtoisesti palauttaa tilatukioikeuden kansalliseen varantoon. Tilatukioikeuksien palauttamisesta on tehtävä ilmoitus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Perusteetta myönnettyjen tilatukioikeuksien luovuttamisesta kansalliseen varantoon säädetään soveltamisasetuksen 81 artiklassa. Tuki-oikeuksia ei tarvitse luovuttaa, jos niiden tasatukiosien arvo tai erityistukioikeuksien arvo on yhteensä enintään 50 euroa vuoden 2006 arvon mukaan laskettuna.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tilatukioikeuksien luovuttamiseen ja palauttamiseen liittyvästä menettelystä.

19 §

Sukupolvenvaihdostilanteet

Ennakkoperintönä pidetään tilatukiasetuksen 41, 43 ja 44 artiklaa ja täytäntöönpano-asetusta sovellettaessa perintökaaren (40/1965) 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua ennakkoa ja myös sellaista vuonna 2003 tai sen jälkeen tehtyä:

1) maatilán tai sen osan kauppaa, jonka rahoittamiseen on myönnetty nuoren viljeliján aloitustukeen kuuluva avustus tai laina;

2) maatilán kauppaa, jossa ostaja on myyján perillinen suoraan alenevassa polvessa, sisar tai veli taikka náiden perillinen suoraan alenevassa polvessa, ottolapsi taikka edellä mainittujen puoliso edellyttäen, että kauppahinta on selvästi alempi kuin vastaavassa kaupassa ilman edellä

tarkoitettua myyján ja ostajan välistä suhdetta muuten olisi ollut;

3) maatilán osan kauppaa, joka tehdään perintökaaren 25 luvun 1 b §:n 3 momentin mukaisesti; sekä

4) maatilán tai sen osan lahjaa, jossa lahjan saajana on lahjan antajan perillinen suoraan alenevassa polvessa, sisar tai veli taikka náiden perillinen suoraan alenevassa polvessa, ottolapsi taikka edellä mainittujen puoliso.

4 luku

Erityistuki, tuotantoon sidottu tuki ja tuki tilaneuvontaan

20 §

Lypsylehmä- ja nautapalkkio

Viljelijälle voidaan myöntää tukialueen ja lypsylehmien eläinyksikkömäärán perusteella määräytyvää lypsylehmäpalkkiota.

Viljelijälle voidaan myöntää tukialueen ja sonnien, härkien, emolehmien ja emolehmä-hiehojen eläinyksikkömäärán perusteella määräytyvää nautapalkkiota.

Eläinyksikkömäärä ja eláinten hallinta todenetaan eláinrekisterin tietojen sekä valvonnan perusteella.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä palkkion myöntámisen edellytyksistä, rahoituksesta, tukialueista, tukimääristä, yksikkötukien tasoista sekä muista kyseisen palkkion ehdoista.

21 §

Valkuais- ja öljykasvipalkkio

Viljelijälle voidaan myöntää valkuais- ja öljykasvipalkkiota valkuais- ja öljykasvilajien sekä viljan ja valkuaiskasvien seoskasvustojen viljelyalan perusteella.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä palkkion myöntámisen edellytyksistä, rahoituksesta, tukimääristä, yk-

sikkötukien tasoista sekä muista kyseisen palkkion ehdoista.

22 §

Tärkkelysperunapalkkio

Tärkkelysperunapalkkiota voidaan myöntää tärkkelysperunan viljelyalan perusteella viljelijälle, joka tekee viljelysopimuksen perunatärkkelysteollisuuden kanssa, osallistuu vaadittuun koulutukseen, tekee peltomaan laatutestin ja toimittaa vaaditut tiedot perunatärkkelysteollisuuden ylläpitämään tietokantaan.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä palkkion myöntämisen edellytyksistä, rahoituksesta, tukimääristä, yksikkötukien tasoista sekä muista kyseisen palkkion ehdoista Euroopan unionin lainsäädännössä edellytetyllä tavalla. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä määräajoista, koulutuksen suorittamisesta ja hyväksymisestä, peltomaan laatutestin suorittamisesta sekä niihin liittyvien tietojen tallentamisesta.

23 §

Teuraskaritsan laatupalkkio

Viljelijälle voidaan myöntää teuraskaritsan laatupalkkiota eläinrekisteriin ilmoitettujen teurastusten perusteella enintään 12 kuukauden ikäisistä karitsoista, joiden ruhopaino on vähintään 18 kiloa. Eläinten määrä ja hallinta todennetaan eläinrekisterin tietojen sekä valvonnan perusteella.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä palkkion myöntämisen edellytyksistä, rahoituksesta, tukimääristä, yksikkötukien tasoista sekä muista kyseisen palkkion ehdoista.

24 §

Uuhipalkkio

Viljelijälle voidaan myöntää tuotantoon sirottuna tukena uuhipalkkiota eläinmäärän pe-

rusteella ottaen huomioon viljelijäkohtainen ja kansallinen uuhipalkkio-oikeuksien enimmäismäärä. Eläinmäärä todennetaan hakemuksessa ilmoitetun määrän sekä valvonnan perusteella.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä uuhipalkkion ja sen lisäpalkkion myöntämisen edellytyksistä tilatukiasetuksen asettamissa rajoissa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin palkkio-oikeuksista, niiden siirtämisestä, väliaikaisesta luovuttamisesta ja jakamisesta kansallisesta uuhipalkkio-oikeuksien varannosta tilatukiasetuksen asettamissa rajoissa.

25 §

Tuki tilaneuvontaan

Viljelijöille voidaan myöntää tukea tilaneuvontapalveluiden käyttämiseen. Tukea voidaan käyttää tilatukiasetuksen 12 artiklassa tarkoitettuun neuvontaan. Neuvonta toteutetaan tilakäyntein. Neuvonta voi koskea hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksia, täydentäviin ehtoihin liittyviä ympäristösäädöksiä, eläinten tunnistusta ja rekisteröintiä, kasvinsuojeluaineita, elintarvikkeita, rehuja sekä eläinten hyvinvointia ja eläintaudeista ilmoittamista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tilaneuvontaan myönnettävän tuen myöntämisen edellytyksistä, rahoituksesta sekä tuen määrästä.

5 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

26 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan tilatukijärjestelmän täytäntöönpanosta annettu laki (557/2005).

27 §

Siirtymäsäännökset

Tilatukijärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain nojalla annetut valtioneuvoston asetu-

tukset jäävät edelleen voimaan, kunnes toisin säädetään.

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleisiin hakemuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain (1440/2006) 3 §:n 1 momentin 11 kohta, 10 §:n 3 momentti, 11 ja 13 §, 14 §:n 1 momentti, 15—17, 19—21 ja 24 §,

sellaisina kuin niistä ovat 10 §:n 3 momentti ja 14 §:n 1 momentti laissa 364/2010, 13, 19 ja 24 § osaksi laissa 1502/2009 sekä 16, 20 ja 21 § laissa 1502/2009, sekä

muutetaan 4 §:n 4 momentti, 5 §:n 1 ja 5 momentti sekä 6 §:n 5 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 4 momentti laissa 269/2008 ja 5 §:n 1 momentti laissa 661/2011, seuraavasti:

4 §

Luonnonhaittakorvaus, maatalouden ympäristötuki sekä eräät muut ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvät tuet

hin tukea voidaan myöntää 2 momentissa tarkoitettulle taholle.

5 §

Tuen myöntämisen yleiset edellytykset ja ehdot

Valtioneuvoston asetuksella säädetään korvauksen ja tuen käyttöön ottamisesta, tukimuodoista, tukialueista, tuen yksikkökohtaisesta määrästä ja enimmäismäärästä, tuen yksikkökohtaisen määrän korottamisesta ja alentamisesta, korvattavista kustannuksista sekä tukien vuosittaisesta myöntämisestä valtion talousarviossa osoitettujen varojen rajoissa ja Euroopan yhteisöjen komission EY:n maaseutuasetuksen nojalla hyväksymän Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman mukaisena. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin niistä maatalouden ympäristötuen erityistuen ja ei-tuotannollisen investoinnin tuen toimenpiteistä, joi-

Edellä 4 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitetun tuen myöntämisen edellytyksenä on, että viljelijä sitoutuu määräajaksi noudattamaan tuelle asetettuja ehtoja maatilallaan. Lisäksi tuen myöntämisen edellytyksenä on, että viljelijä noudattaa täydentäviä ehtoja. Täydentävien ehtojen kansallisesta täytäntöönpanosta säädetään ympäristönsuojelulaissa (86/2000), vesilaissa (587/2011), jätelaissa (646/2011), luonnonsuojelulaissa (1096/1996), metsästyslaissa (615/1993), maatalouden tukien toimeenpanosta annetussa laissa (/), kasvinuojeluaineista annetussa laissa (1563/2011), rehulaissa

(86/2008), elintarvikelaissa (23/2006), eläinten lääkitsemisestä annetussa laissa (617/1997), eläintunnistusjärjestelmästä annetussa laissa (238/2010), eläinsuojelulaissa (247/1996) sekä eläintautilaissa (55/1980).

Valtioneuvoston asetuksella säädetään sitoumus- tai sopimuskauden pituudesta EY:n maa-seutuasetuksen asettamissa rajoissa. Luonnonhaittakorvauksen yleisistä ehdoista, maatalouden ympäristötuen perus- ja lisätoimenpiteistä sekä niiden yleisistä ehdoista, ympäristötuen erityistuesta ja ei-tuotannollisen investoinnin tuista sekä niiden myöntämisen yleisistä edellytyksistä ja eläinten hyvinvoinnin tuen perus- ja lisäehdoista sekä sen myöntämisen yleisistä edellytyksistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään ympäristötuen perus- ja lisätoimenpiteisiin sisältyvien toimenpiteiden teknisestä toteuttamisesta viljelijän maatilalla, alkuperäiskasvilajikkeen rekisteröinnistä sekä ympäristötuen erityistuen toimenpiteiden teknisestä toteuttamisesta maatilalla tai sopimuksen kohteena olevalla alueella. Lisäksi

maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään eläinten hyvinvoinnin tuen perus- ja lisäehtojen teknisestä toteuttamisesta viljelijän kotieläintuotannossa sekä ei-tuotannollisen investoinnin teknisestä toteuttamisesta.

6 §

Tukikelpoista alaa ja eläinmäärää koskevat edellytykset

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tukikelpoisista eläinryhmistä ja tukikelpoisesta peltoalasta sekä muusta alasta. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset perus- ja kasvulohkojen määrittelystä ja minimikoosta sekä maatalousmaan käytöstä muuhun kuin maataloustoimintaan ja poistamiseen maatalouskäytöstä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) 16 a §, sellaisena kuin se on laissa 1446/2006,
muutetaan 5 §, 9 §:n 4 momentti, 16 §:n 2 momentti ja 25 §, sellaisina kuin niistä ovat 9 §:n 4 momentti laissa 1446/2006 ja 25 § osaksi laeissa 430/2007 ja 1489/2009, sekä
lisätään lakiin siitä lailla 1446/2006 kumotun 26 §:n tilalle uusi 26 § seuraavasti:

5 §

Muiden säännösten soveltaminen

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, tuen myöntämisessä, maksamisessa, takaisinperin-

nässä, oikaisussa, valvonnassa ja muutoksenhaussa noudatetaan maatalouden tukien toimeenpanosta annettua lakia (/).

9 §

Kasvintuotannon tuet

— — — — —
Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään viljelykseen soveltuvan pellon määrityksestä, perus- ja kasvulohkojen määrittelystä ja minimikoosta, hallinta-ajasta, paikkakunnan tuotanto-olosuhteiden mukaisesta viljelytavasta sekä kesannon ja muun viljelemättömän pellon hoitovaatimuksista.

16 §

Yleiset alentamisperusteet

— — — — —
Tukihakemus hylätään, jos tuen hakija tai tämän edustaja estää paikalla tehtävän tarkastuksen toteuttamisen.
— — — — —

25 §

Tukihakemuksen peruuttaminen

Tukihakemuksen peruuttamisesta on ilmoitettava kirjallisesti tukihakemusta käsittelevälle toimivaltaiselle viranomaiselle. Jos valvonnasta on jo ilmoitettu hakijalle ja suoritettu valvonnasta aiheutuva valvontaseuraamus, tuki-

hakemusta ei voida peruuttaa. Muussa tapauksessa takarajana peruutuksen tekemiselle on ensimmäinen kyseessä olevan hakemuksen mukainen maksatustapahtuma.

Peruutus voi koskea koko tukihakemusta tai osaa hakemuksesta. Useamman hakukerran tuessa hakija voi peruuttaa yhden tukihaun 1 momentissa säädetyin rajoituksin. Kasvintuotannon tukihakemusta ei voida peruuttaa tallennusilmoituksen lähettämisen jälkeen, jos tallennusilmoituksessa olevasta virheestä aiheutuu seuraamus. Kasvintuotannon tukea koskevan hakemuksen peruutus voidaan tehdä myös lohkoittain.

26 §

Asiakirjojen säilyttäminen

Hakijan on säilytettävä tukien hakemiseen liittyvät sellaiset alkuperäiset asiakirjat, joita ei toimiteta tuen myöntävälle viranomaiselle tukihakemuksen liitteenä hakuvuoden ja sitä seuraavien neljän kalenterivuoden ajan.

Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetuista säilytettävistä asiakirjoista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

satovahinkojen korvaamisesta annetun lain 12 ja 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan satovahinkojen korvaamisesta annetun lain (1214/2000) 12 ja 14 § seuraavasti:

12 §

Muiden säännösten soveltaminen

Tässä laissa tarkoitettujen korvausten myön-

tämisessä, maksamisessa, takaisinperinnässä, oikaisussa ja valvonnassa noudatetaan maatalouden tukien toimeenpanosta annettua lakia (____ / ____). Valtioneuvoston asetuksella an-

netaan tarkemmat säännökset valvonnassa noudatettavasta menettelystä.

14 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla tehtyyn kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen päätökseen haetaan

muutosta siinä järjestyksessä kuin maatalouden tukien toimeenpanosta annetussa laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__.

Laki

maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista annetun lain (532/2006) 16 § seuraavasti:

16 §

Todentamisviranomainen

Rahoitusasetuksen 7 artiklassa tarkoitetun todentamisviranomaisen nimeämiseen, tehtäviin ja toimivaltaan sovelletaan, mitä maatalouden

tukien toimeenpanosta annetussa laissa (/) todentamisviranomaisesta säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__.

Laki

eläinlääkintähuoltolain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 2 §:n 2 momentti seuraavasti:

2 §

Soveltamisala

Tämän lain soveltamisalaan kuuluvasta val-

vonnasta säädetään lisäksi elintarvikelaissa (23/2006), eläintautilaissa (55/1980), helposti leviävien eläintautien vastustamisesta annetussa laissa (488/1960), eläinsuojelulaissa (247/1996), eläinten kuljetuksesta annetussa

EV 7/2013 vp — HE 156/2012 vp

laissa (1429/2006), eläinten lääkitsemisestä annetussa laissa (617/1997) ja maatalouden tukien toimeenpanosta annetussa laissa (/).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Helsingissä 12 päivänä helmikuuta 2013